10 ARALIK 1975
SAYI : 37
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket nekadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişmelidir.»

İç Sayfada : Gençlik Meselesi

DÜNYADA BARIŞ – ÜLKEDE SOSYALİZM

TÜRKİYE SOSYALİST ÜLKELERDEN YARDIM ALIYOR



Demirel ve Jivkov.

DEMİREL BULGARİSTAN'A GİTTİ

Başbakan Demirel geçen hafta komşumuz Bulgaristan'a üç günlük bir ziyaret yaptı. Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov ve Başbakan Todorov ile görüştü. Ziyaretin amacı Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ekonomik, politik ve kültürel ilişkileri geliştirmekti. Demirel, bu arada yaptığı bir konuşmada Türkiye'nin barış içinde bir arada yaşama ve iyi komşuluk ilişiklerini sürdürmekten yana olduğunu, Helsinki kararlarının bütün dünyada uygulanmasını istediğini, Balkan ülkeleri arasında dostluk ilişkilerinin kurulmasını dilediğini belirtti.

Yapılan görüşmeler sonunda Türkiye ile Bulgaristan'ın şu konularda anlaşmaya vardığı açıklandı :

Bulgaristan, Türkiye'nin enerji açığını kapatmaya yardım edecek. Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ticaret hızlandırılacak. Türkiye Bulgaristandan teknik araçlar alacak, buna karşılık tarım ürünleri satacak. Bulgaristan, Avrupada çalışan Türk işçilerinden geçişleri sırasında para almayacak. Türkiye de Ortadoğu'ya mal taşıyan Bulgar taşıtlarına kolaylık gösterecek. Her iki ülke arasında parçalanmış durumda olan aileler birleştirilecek. İki ülke, deniz taşıması ve haberleşme alanlarında işbirliği yapacak. Ayrıca iki ülke arasında karşılıklı kültürel ilişkiler kurulacak.

TÜRKİYE İLE SOSYALİST ÜLKELER ARASINDAKİ İLİŞKİLER GELİŞİYOR

Başbakan Demirel'in çok önem taşıyan Bulgaristan ziyareti basında fazla yer almadı. Bu ziyaret sessizce geçiştirilmeye çalışıldı. Oysa son yıllarda Türkiye sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler içine girmiştir. Bu sene içinde Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında yeni bir ekonomik çerçeve anlaşması yapıldı. Sovyetler Birliği bu anlaşmaya göre eskisine ek olarak 11 milyar liralık daha kredi veriyor. Yine bu sene içinde Demirel ve Ecevit ayrı ayrı Romanya'yı ziyaret etmiştir. Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov da Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Cumhurbaşkanı Korutürk Rusya'ya davet edilmiştir.

Türkiye'nin sosyalist ülkelerle ilişkileri cumhuriyet döneminden başlar. Bu ilişkiler her dönemde aynı seviyede değildir. İlişkiler bazan canlanmış, bazan kesilmiştir. Türkiye'de iktidarda bulunan sermaye sınıfı, sıkıştıkça sosyalist ülkelere yakınlaşmış, başka destekler bulunca uzaklaşmıştır.

KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİNDE

Kurtuluş savaşı döneminde emperyalist Avrupa ülkeleriyle Türkiye arasında çelişki vardır. Türkiye savaş sırasında Sovyetler Birliğinden bol miktarda silah, cephane ve para yardımı görmüştür. Bu arada Türkiye Sovyet rejimini övmüş, emperyalizme ve kapitalizme karşı olduğunu öne sürmüştür. Avrupalı emperyalist ülkelerle uzlaşma sağladığında ise, Sovyetler Birliğinden uzaklaşmıştır. Kapitalizmi kabul etmiş ve kapitalist sistemde yerini almıştır.

Bu durum 1930 lara kadar böyle sürmüştür. Bu yıllarda kapitalist sistemin dünya çapındaki bunalımı Türkiye'de de etkisini şiddetle hissettirmiştir. Türkiye yine Sovyetler Birliği'nin desteğini aramıştır. Ve dönemin başbakanı İsmet Paşa Rusya'yı ziyarete gitmiştir. Türkiye ile Rusya arasında ekonomik anlaşmalar yapmıştır. Türkiye'de ilk defa planlı ekonomiye geçilmiş ve 5 yıllık plana göre devlet eliyle bazı sanayi tesisleri kurulmuştur. Sovyetler Birliği'nin yaptığı bu tesisler, Kayseri, Malatya ve Nazilli bez fabrikalarıdır.

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA

İkinci dünya savaşından sonra kapitalist sistem içinde en güçlü ülke Amerika'dır. Türkiye ise Amerika'ya yaklaşmış sosyalist ülkelerden uzaklaşmıştır. Türkiye'ye Marşal yardımları başlamıştır. Bu dönemde Türkiye, Amerika'nın soğuk savaş siyasetinin en istekli uygulayıcısı olmuştur. Ülke içinde Amerikan hayranlığı yayılmış, sosyalizm düşmanlığı işlenmiştir. Kore'de emperyalist ülkelerle birlikte sosyalist ülkelere karşı savaşılmıştır. Türkiye bu dönemde NATO üyesi olmuş, ekonomik, siyasi ve askeri bakımdan Amerika'nın açık etkisi altına girmiştir.

1957 lere gelindiğinde Türkiye, darlık ve pahalılık ile karşı karşıyadır. Amerika'nın desteğini alamamaktadır. Amerika ise hem kendi içinde sıkıntılıdır hem de Türkiye'deki ekonomik gelişimden kuşkuludur. Türkiye'ye belirli şartlara bağlı olarak yardım yapmaktadır. 1958 devalüasyonu (paranın değerinin düşürülmesi) Amerika'nın baskısıyla yapılmıştır. Bu durumda Türkiye, Ortak Pazar ülkeleriyle ve sosyalist ülkelerle yakınlaşma imkanları aramaya başlamıştır. Çayırova cam fabrikası bu dönemde Sovyetler Birliği'nin yardımı ile kurulmuştur. Zamanın başbakanı Menderes, daha geniş yardımlar için Rusya'ya gitme kararı almış, ancak gidemeden devrilmiştir.

27 MAYISTAN SONRA

27 Mayıs 1960 hareketinden sonra Amerika ile ilişikler yeniden ele alınmıştır. Amerika'nın etkisiyle planlı ekonomiye yeniden geçilmiş ve Amerika'nın yardımları artmıştır. İlk defa bu dönemde Amerika, Türkiye'de bir sanayi tesisinin kuruluşunu sağlamıştır. (Ereğli Demir Çelik Fabrikası)

1963-64 Kıbrıs olayları Amerika ile Türkiye arasındaki ilişkilerin soğumasının başlangıcı olmuştur. Jonson'un ünlü mektubundan sonra Türkiye, kendisine yeni imkanlar aramaya başlamıştır. Zamanın başbakanı Ürgüplü Rusya'yı ziyarete gitmiştir. Bir süre sonra Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Podgorni Türkiye'yi ziyarete gelmiştir. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkiler 1967 yılında çok ileri seviyeye ulaşmıştır. Bu dönemde Sovyetler Birliği Türkiye'ye yeniden 7 sanayi kuruluşunun kredisini vermiş ve tesislerin kurulmasına teknik elemanlarıyla katılmıştır.

12 Mart dönemi, Türkiye'nin Amerika ile ilişkilerinin yeniden gelişmeye başladığı dönemdir. Bu dönemde zamanın başbakanı Nihat Erim, Amerika'ya giderek kredi ve yardımlar sağlamıştır.

SONUÇ OLARAK...

İşte Türkiye ile sosyalist ülkeler arasındaki ilişkiler, bugünkü noktasına böylece geldi. Sermaye sahipleri başları sıkıştıkça sosyalist ülkelerden yardım istediler. Ama içerde sosyalist ülkelere haksız şekilde saldırmaktan da geri kalmadılar.

Tabii ki, sermaye sınıfı yardım aldığı için sosyalizme karşı çıkmaktan vazgeçecek değildir. Sermaye sınıfının tutarsızlığı, hem sosyalist ülkelerden yardım alıp hem de sosyalist ülkelerin saldırısına uğradığını iddia etmesindendir.

Esasen sosyalist ülkeler de Türkiye gibi ülkelere yardım ederken ne sermaye sınıfının gönlünü hoş tutmak isterler, ne de sermaye sınıfından teşekkür beklerler. Sosyalist ülkelerin yaptığı yardımların nedeni bu ülkelerin mümkün olduğu kadar emperyalist-kapitalist sisteme daha az bağımlı olmasını sağlamaktır.

Sosyalizm düşmanlığı, eskisi kadar işçiler ve çalışanlar arasında etkili olamıyor. Sosyalist ülkelerin barıştan yana ve dostluktan yana olduğu her gün daha iyi görülüyor. Sosyalist ülkeler hakkındaki asılsız suçlamalar artık kolayca tutmuyor.

Türkiye işçi sınıfı, sosyalist ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesinden yana ağırlığını koymalıdır. Işçiler adına kurulan bütün ekonomik ve politik örgütleri bu konuda tutarlı davranmaya zorlamalıdır.

SOVYETLER BİRLİĞİNİN YARDIMI İLE KURULAN TESİSLER

■ KAYSERİ	Bez fabrikası
■ MALATYA	Bez fabrikası
■ Nazilli	Bez fabrikası
■ ÇAYIROVA	Cam fabrikası
■ SEYDİŞEHİR	Alüminyum fab.
■ ALİAĞA	Petrol rafinerisi
■ SEYİTÖMER	Elektrik sant.
■ BANDIRMA	Asit fabrikası
■ ARTVİN	Kereste fabrikası
■ İSKENDERUN	Demir - Çelik fab.
■ ÇANAKKALE	Linyit santralı
■ BURSA	Linyit santralı



Gençlik olayları bahanesiyle işçi hakları kısıtlanmak isteniyor.

işçi sınıfına baskı hazırlanıyor

Son günlerde üniversite olayları tekrar kızışmaya başladı. Boykotlar, çatışmalar oluyor, silahlar patlıyor. Gençler ölüyor, yaralanıyor. Bütün bunlar gerçekten acı. Ancak olaylar, sermaye partileri tarafından kasıtlı olarak büyütülüyor.

En başta hükümet olayları büyütüyor. Hükümetin varlık nedeni «sola ve komünizme karşı» mücadele etmek. Programındaki vaadlerini yerine getiremiyen hükümet dikkatleri üniversiteye çekerek yapamadıklarını unutturmaya çalışıyor.

OLAYLAR VE SERMAYE PARTİLERİ

Bütün sermaye partileri, gençlik olaylarını kendi çıkarları yönünde kullanmaya çalışıyor. AP, hükümet içindeki çelişkileri yumuşatmak için olayların devleti tehdit ettiğini söylüyor. CGP olayları büyüterek AP ye katılmakta oluşunu haklı göstermeye çalışıyor. MHP olayları fırsat bilerek sermaye sınıfının en ateşli koruyucusu olduğunu ispat etmeye uğraşıyor. MSP ise kararsız durumda. MSP de iki görüş göze çarpıyor. Bir kısmı olayları yatıştırmak, bir kısmı açıkça sağ tarafta yer alıp sol tarafa şiddet kullanılmasını istiyor. DP olayları bastırmadığı için hükümeti yetersiz buluyor ve böylece partiden kopmaları önlemeye çalışıyor. CHP gençlik olaylarını basamak yaparak iktidar olmaya hazırlanıyor.

Sermaye sahipleri sınıfı son olaylar karşısında ellerini oğuşturuyor. Yeniden sıkıyönetim gelse de işçilerin seslerini kıssak diye düşünüyorlar. Geçmiş sıkıyönetim dönemlerinde olduğu gibi rahat nefes alıp bunalımı atlatabilsek diye düşünüyorlar.

OLAYLAR VE SOSYALİSTLER

«Sosyalist» olduğunu söyleyen kişilerin, örgütlerin olaylara karşı tavrı genellikle tutarsız. Bunların hem baskı tedbirleri gelecek diye etekleri tutuşuyor, hem de gözleri kapalı olayların içine giriyorlar.

«Sol» guruplar içindeki kör döğüşü devam ediyor. Bazıları olayların içine «aktif» olarak katılmıyor. Ama olayları tek yanlı olarak değerlendiriyorlar. Olaylardan sadece hükümetteki sermaye partilerini sorumlu tutarak CHP nin iktidara gelmesi için zemin hazırlıyorlar.

Bazı «sol» guruplar ise iyice azıtmış durumda. Sermaye sınıfının hazırladığı tertiplere, tuzaklara alet olmak için yarış ediyorlar. Sorumsuz hareketleriyle sermayenin istediği baskı tedbirlerine zemin hazırlıyorlar. O kadar ki, sermaye sınıfı «aylıklı» adam tutsa bunların yaptığını beceremez.

Gerçekten Türkiye'de sermaye sahipleri sınıfı sıkışık durumda. Kapitalist sistemin yaşadığı genel bunalım Türkiye'de de etkisini açıkça duyuruyor. Hayat pahalılığı hızla artıyor. İşsizlerin sayısı en az 2 milyon. Dış ticaret açığı rekor seviyede. Döviz kaynakları sıfıra düşmüş. Avrupa eskisi gibi işçi de almıyor. Kıbrıs sorunu başlıbaşına bir mesele. Bütün dünya Kıbrıs konusunda baskı yapıyor. İşte bu sıkışık durumdaki sermaye sınıfına bazıları «solculuk», «devrimcilik» adına hizmet etmiş oluyor.

OLAYLAR VE İŞÇİ SINIFI

Gençlik olayları karşısında işçi sınıfı «seyirci» gibi davranıyor. İşçi sınıfının olaylara uzak kalması bir bakıma olumlu. Kaş yaparken göz çıkartacağına yapmasın daha iyi. Ancak bu meseleyi halletmiyor.

Aslında olaylar işçi sınıfını yakından ilgilendiriyor. Şu yada bu bahaneyle getirilecek olan baskılardan en fazla etkilenecek olan işçi sınıfıdır. Sermaye sınıfının her çeşit baskısına karşı koyacak olan da işçi sınıfıdır.

İşçi sınıfının baskıları durdurabilmesi için bilinçli ve örgütlü olarak siyasi mücadele vermesi gerekir. İşçi sınıfı bu mücadelede kendisine yön verecek olan işçi sınıfı partisini henüz oluşturmuş değil. Meselenin en önemli yanı da işte burası.

SERMAYE SINIFI ÖĞRENCİ OLAYLARINI KIZIŞTIRIYOR



Üniversite önünde panzer tankı.

Son günlerde üniversite olayları, üzerinde en çok konuşulan konu olmuştur. Sermaye yanlısı basın organları ve TRT de bu olayları abartarak kamuoyuna aktarmıştır. Siyasi iktidar, bu olayları, işçi sınıfının üzerinde yeni bir takım baskılara başvurmak için gerekçe olarak kullanmak istemiştir. Bu olayları anlayabilmek için gençlik meselesini bilmek gerekir.

GENÇLİK NEDİR?

Bir toplumda belli yaşlar arasındaki insanlara «genç» denir. Gençliğin kapsamı, her toplumun ortalama yaşama süresine ve sosyal yaşamına göre değişir. Ülkemizde 15 - 25 yaşları arasındaki insanlara genç denilebilir.

Hangi sınıftan olursa olsun gençlerin en önemli özelliği, yeni fikirlere açık oluşlarıdır. Çeşitli sosyal olaylarda, diğer yaş gruplarına nazaran farklı bir tepki gösterirler. Ancak bu durum, gençlerin ayrı bir sınıf oluşturdukları anlamına gelmez. Gençlik bir sınıf değildir. Tersine, her toplumsal sınıfın genç insanları vardır. Bunun için gençler hangi sınıfa mensupsalar, o sınıfın özelliklerini taşırlar. Toplumda başlıbaşına bir gençlik mücadelesi yoktur. Gençler, hangi sınıfın genç insanları ise o sınıfın çıkarları için mücadele ederler. Ancak başka sınıfların gençlerinin içinden tek tek sosyalist mücadeleye katılanlar çıkabilir.

Bugün ülkemizdeki gençleri kendi içinde bulundukları sınıflara göre şu şekilde ayırabiliriz :

1 — İşçi gençler : Bunlar, diğer bütün işçiler gibi fabrikalarda, atölyelerde, ve kapitalist tarım çiftliklerinde ücret karşılığında çalışanlardır. İşçi sınıfının sermaye sınıfına karşı verdiği mücadelenin içinde yer alırlar.

2 — Büyük burjuvaların gençleri : Rahat yaşarlar. Çoğu yabancı ülkelerde okur.

3 — Küçükburjuva gençler : Bu gençleri ikiye ayırarak inceleyebiliriz.

Köylü küçükburjuva gençler : Köylerde kendilerinin ya da anababalarının tarlalarında çalışırlar. Toplumdaki yeni gelişmelerden geç etkilenirler.

Şehirli küçükburjuva gençler : Genç serbest meslek mensupları; genç öğretmenler, orta öğrenimini bitirme durumuna gelmiş, bitirmiş ama henüz çalışmayan ya da üniversite öğrenimine başlamış gençler, genç memurlar vs.. Şehirli küçükburjuva gençlerin büyük çoğunluğunu öğrenciler meydana getirmektedir. Bunlar, şimdiye kadar saydıklarımızdan bazı farklılıklar gösterirler. Bu nedenle bizim burada üzerinde duracağımız gençlik öğrenci gençliktir.

NEDEN ÖĞRENCİ GENÇLİK

Öğrenciler, ne tarımda ne sanayide üretime katılmazlar. Çalışarak okuyan öğrenciler varsa da bunlar azınlıktadır.

Öğrenciler, öğrenim süreleri boyunca okullarda toplu halde bulunurlar. Bir çok ortak problemleri vardır. Belli bir kültür seviyesine varmış insanlardır. Sinema, tiyatro, gazete, televizyon gibi imkânlardan daha fazla yararlanırlar. Daha çok kitap okurlar. Bu yüzden olaylara daha etraflıca bakma imkânına sahiptirler.

Okulu bitirdiklerinde toplumda daha kesin bir yer alırlar. Genellikle onları bekleyen şey, sermaye sınıfının hizmetinde çalışmak, iş bulmak bile sınırlı bir imkândır. Bu durum, gençlerin geleceklerinden sürekli bir kuşku duymalarına yol açmaktadır. Ayrıca gençler, çabuk sonuca ulaşmak ister. Çabuk heyecanlanırlar. Bütün bu özellikler, öğrenci gençlerin hareketliliğini artırmaktadır. Toplumdaki sınıf mücadelesini gizlemek isteyen sermayedar sınıf ise öğrencilerin bu hareketlerini kasıtlı olarak abartmaktadır. Bugün öğrenciler arasında sosyalist düşünceye sempati duyan öğrenciler de vardır. Sermayedar sınıf bu gençleri sınıf mücadelesinden uzaklaştırmak için tahriklerde bulunmaktadır. Onların üniversite içinde yaptıkları hareketleri düzene yönelmiş büyük bir tehlike olarak göstermeye çalışmaktadır.

Bütün bu nedenlerden dolayı biz burada öğrenci gençlikten bahsedeceğiz. Öğrenci gençliğin içinde de devrimci olarak adlandırılan bu kesime ağırlık vereceğiz.

Geçmişte ve günümüzde öğrenci hareketlerinin niteliği

Bu günü anlamak için geçmişi doğru bilmek gerekir. Üniversitelerdeki ilerici gençlik hareketinin bu gününü, dünün mücadelelerini doğru inceleyerek öğreniriz

Türkiye'de, çeşitli ülkelerdeki öğrenci, gençlik mücadelesinin hep belli bir dönemdeki durumu ele alınmıştır. Örneğin, ülkemizdeki, ilerici, devrimci gençler kendilerine Çarlık Rusya'sında, faşist dönemdeki Bulgaristan'da işçi sınıfının mücadelesinin yükseldiği dönemleri örnek almışlardır. Türkiye'deki işçi sınıfı hareketinin hangi dönemde olduğunu, böyle bir dönemde kendilerinin ne yapmaları gerektiğini hiç düşünmemişlerdir. Bu durum, öğrenci gençlerin sabırsızlıklarından, heyecancılıklarından ve diğer küçükburjuva özelliklerinden ileri gelmektedir.

DÜNYADAKİ GENÇLİK HAREKETLERİ

Çarlık Rusya'sında :

1870 - 1880 yılları arasında Rusya'da işçi sınıfının siyasi mücadelesi zayıftı. Partisi yoktu. Rusya, Çarlığın amansız baskısı altındaydı. Çarlığın zulmüne ve baskısına karşı aydınlar arasında tepkiler vardı. Bu aydınların büyük bir kısmı, Çarlığı devirecek ve burjuva demokrasisini getirecek en büyük güç olarak köylüleri görüyorlardı. Öğrenci gençler arasında da aynı görüş yaygındı. Bu yüzden bunlar, köylere gittiler. Köylüleri Çarlığa karşı örgütlemek için çalıştılar. Ancak bunda başarılı olamadılar. Köylüler tarafından kovuldular, dövüldüler, hatta öldürüldüler. Sonra da köylülerin ve kitlelerin bu işi başaramayacağını gördüler. Ancak, Çarlığı devirecek esas gücün işçi sınıfı olduğunu yine anlayamadılar. Kendi başlarına şiddet eylemlerine başladılar. Hatta Çarı bile öldürdüler. Fakat Çarı öldürmekle Çarlık rejimi yıkılmadı. Yerine yeni bir çar geldi. Baskılar daha da arttı. Çarı öldürenlerin de hepsi öldürüldü.

Daha sonraki yıllarda Rusya'da işçi sınıfının siyasal mücadelesi hızlandı. İşçi sınıfı kendi partisini kurdu. Parti işçi sınıfına ve işçi sınıfıyla birlikte Çarlığa karşı mücadele eden kitlelere öncülük etti. Onların mücadelesini işçi sınıfının disiplini altında tuttu. Buna paralel olarak öğrencilerin, gençliğin mücadelesi de Partinin disiplini altında doğru bir raya oturdu. 1905 ve 1917 devrimlerinde gençler partinin öncülüğünde işçilerle birlikte Çarlığa ve sermayeye karşı döğüştü. 1917 Ekim sosyalist devriminden sonra da sosyalist toplumun kurulmasında çalıştı.

1967 Çekoslovakya :

Çekoslovakya'da Dubçek'in yönetimi sırasında Komünist Partisinin ekonominin düzenlenmesi üzerindeki etkisi gevşetildi. Bu tutum ise, ülkede fiyatların yükselmesine ve işçilerin yaşama seviyelerinin düşmesine sebep oldu. Bu durumu fırsat bilen eski düzenin burjuva kalıntıları ise Dubçek'i desteklediler. Hatta kapitalizme geri dönülmesi için açıktan açığa propaganda yaptılar. Parti içinde bu hatayı gören önderler yönetimin değişmesini istediler. Üniversitelerdeki bir kısım gençler de kapitalist düzen yanlılarını desteklediler. Onlar için yürüyüş yaptılar, hatta bir öğrenci kendini yaktı. Çekoslovakya'daki kapitalist düzen yanlıları, emperyalist ülkeler, gençlerin bu davranışlarını abartarak dünyaya yaymaya çalıştılar. Bir yandan da el altından bu gençleri tahrik ettiler. O sıralarda 20 ye yakın korsan CİA radyosu Çekoslovakya'da gençleri tahrik edici yayın yaptı. Ancak işçi sınıfı partisi sonunda harekete hakim oldu.

Günümüzde de kapitalist ülkelerin çoğunda işçi sınıfı partileri, gençlik arasında yol göstericilik yapmaktadır. Gençler arasından hergün sosyalist mücadeleye insan katılmaktadır. Ve bunlar, sosyalist hareketteki öncülüğün işçi sınıfı partileri ile işçi sınıfında olduğunu kabul etmektedirler.

TÜRKİYE :

1960 SIRASINDA ÖĞRENCİ HAREKETLERİ

Türkiye'de kapitalizmin 1960'lara doğru buhranı artmıştı. Kapitalizm kendini kurtarmak için bunalımı atlatmak zorundaydı. Bu durum iktidarın bir takım baskı tedbirleri almasına yol açıyordu. Buna karşı üniversitelerde protesto hareketleri başladı. Harp okulları öğrencileri bile bu olaylara katıldı. En büyük hareket 28 Nisan 1960 ta yapıldı. Bunu takiben 27 Mayısta ordu iktidara el koydu Kapitalizm kendini buhrandan kurtardığı gibi emperyalizmle de daha fazla bütünleşti. Böylece birtakım demokratik istekler için yola çıkan öğrencilerin hareketleri burjuvazi tarafından kullanılmış oldu.

1960 - 1971 ARASI ÖĞRENCİ OLAYLARI

1965'e kadar öğrenciler yatacak yer, burs, öğretim sistemi ve akademik sorunlarının çözülmesini istediler. Bu isteklerinin tamamı gerçekleşmedi. Giderek öğrenci hareketi düzenin değiştirilmesine ve daha iyileştirilmesine yöneldi. Bu olaylar süresince Türkiye'de sosyalist yayınlar çıkıyordu. İşçi sınıfının kendiliğinden ekonomik mücadelesi arttı. Sosyalist fikirler genel olarak yaygınlaştı. Sosyalist fikirler öğrenci kitlesi arasına da yayılmaya başladı. Bu yayılış sağlıklı bir yayılış değildi. Okunan kitaplar hazmedilemedi. Çünkü sosyalizm tek başına kitaplardan öğrenilemezdi. Çünkü bu fikirler toplum hayatının içinde ve işçi sınıfının mücadelesi ile birlikte kavranılabilirdi. Bu bağ da kurulamadı. Ve öğrenci hareketi de işçi hareketinden kopuk küçük burjuva fikirler ve anarşistçe tavırlar alınmasına sebep oldu. Burjuvazi bu devirde oldukça sıkışık durumdaydı. Pazar tıkanıklığı vardı. Kapitalizm kendini yeniden üretemiyordu. Bunları çözümlemenin yoluda işçi sınıfının yükselen ekonomik ve demokratik mücadelesini durdurmaktı. Gençlik olayları bahane edilerek 12 mart muhtırasıyla ordu siyasi iktidara müdahalede bulundu. Kendi sorunlarının demokratik sınırlar içinde çözemeyen burjuvaziyi rahatlattı. 3 yıllık sıkıyönetim süresince işçi sınıfının siyasi ve ekonomik hakları kısıtlandı. Bu arada öğrenciler ve toplumun diğer kesimlerine de baskılar getirildi. Ama asıl darbeyi işçi sınıfı yedi. Grevler azaldı. Lokavtlar görülmedik derecede arttı. İşçilerin siyasi örgütlenmesi durduruldu. İşçi sınıfından kopuk bütün öğrenci hareketleri gibi bu hareketlerde burjuvazinin yararına, işçi sınıfının zararına olmuştur.

Yorum

Sosyalist mücadele sınıf mücadelesidir

Sosyalist mücadele, sınıf mücadelesidir. Sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki bir mücadeledir. Sosyalist mücadelenin öncü ve temel gücü işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı aynı zamanda faşizme ve emperyalizme karşı verilen mücadelenin de öncü ve temel gücüdür. Demokratik haklar için verilen mücadelenin de öncü ve temel gücüdür

İşçi sınıfı bu mücadelede tek başına değildir. Bir çok yandaş gücü vardır. Bunların içinde en önemlilerinden biri de gençliktir. Gençliğin işçi sınıfı mücadelesine büyük katkıları olabilir. Fakat bunun olabilmesi için işçi sınıfının gençlik hareketi üzerinde siyasi denetiminin olması gerekir. Bu denetim, işçi sınıfının bağımsız partisi tarafından yürütülür. Yani işçi sınıfının siyasi denetiminin ve yol göstericiliğinin olmadığı dönemlerde, işçi sınıfı hareketiyle bütünleşmemiş gençlik hareketleri nekadar parlak olursa olsun başarıya ulaşamaz. Hatta geçmişte olduğu gibi, çoğu zaman sermaye sınıfının işine yarar. Sermaye sınıfına alet olur.

SON OLAYLAR

Son günlerde öğrenci olayları tekrar artmaya başladı. Hemen herkes bu olayları kendi çıkarları için kullanmak istiyor. Milli Cephe hükümetinin başı Demirel, içine düştüğü bunalımdan kurtulmak için bu olayları büyütüyor. Herkesin dikkatini bu olaylara çekmek istiyor. Ecevit, iktidara gelebilmek için bu olaylardan yararlanmayı hesaplıyor.

Sosyalist etiketli partiler de öğrenci meselesine doğru bir şekilde yaklaşamıyor. Öğrencilere öncülük edemiyor, tam tersine onların desteğini kazanmak için, onların kuyruğuna takılıyor. Öğrencilere işin doğrusunu anlatamıyorlar. Öğrencileri kendi yanlarına çekmek istiyorlar. Partilerinin örgütlenmesini, öğrenci temeline dayandırmak istiyorlar.

ÖĞRENCİ GENÇLİK NE YAPMALI

Bugün, Türkiye'de, işçi sınıfı hareketini yöneten ve yönlendiren bir parti yoktur. İşçi sınıfının sermaye sınıfından bağımsız sosyalist partisi yoktur. Birinci mesele böyle bir partinin oluşturulması ve kurulmasıdır.

İçinde bulunduğumuz dönemde öğrenci gençliğin görevlerini işte bu açıdan düşünmek gerekir. Öğrenci gençliğin işçi sınıfı mücadelesindeki yeri, aydınca bir görevdir. Aydınların görevi ise işçi sınıfı namına hareket etmek değildir. İşçi sınıfı namına sermaye sınıfına karşı aktif mücadele açmak değildir. Onun namına devrim yapmak hiç değildir.

Sosyalizm bilimdir. Sosyalist mücadele ciddi bir iştir. Bilim öğrenmek kolay değildir. Hukukçu olmak için 4 sene üniversite okunuyor. Mühendis olmak için 5 sene okunuyor. Doktor olmak için en az 6 sene okunuyor. Halbuki sosyalizmi öğrenmek için değil senelerce, aylarca bile çalışılmıyor. Öğrenciler tutarlı davranmıyorlar. Hem sosyalizm bilimdir diyorlar. Hem de hiç çalışmadan, bir iki kitap okumakla sosyalist bilimi öğrendiklerini sanıyorlar. Öyleyse öğrencilerin birinci işi, sosyalizmi, bir bilim gibi ciddi şekilde okumak ve öğrenmektir. Sosyalizmi öğrenmek için okumak da yetmez. İşçi sınıfı ile yakından ilişki kurmak gerekir.

İşçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesinde yer almak gerekir. Ancak böylece sosyalizmi öğrenmek ve sosyalist mücadeleye yararlı olmak mümkündür. Ancak böyle olursa, öğrencilerin sosyalistliği üniversitede bitmemiş olur. Okul bittikten sonra da sosyalist mücadelesi devam eder. Halbuki dün okulu bitirenlerin yüzde 90'ı bugün sosyalist mücadeleyi bırakmıştır.

Üniversite öğrencilerinin, öğrenci olarak da yapacakları işler vardır. Yapacakları demokratik mücadele vardır. Okullardaki yanlış yönetime, haksız yönetime karşı mücadele etmelidirler. Üniversite yönetiminde söz ve karar sahibi olabilmek için mücadele etmelidirler.

Öğrencilerin, bugün, ne sosyalist mücadele için ne de demokratik mücadele için silaha ihtiyacı yoktur. Sermaye sınıfının ajanları öğrencilerin silahlanmasını istemektedir. Birbirini vurmasını istemektedir. Bu oyuna gelmemek lâzımdır. Eğer okullarda can güvenliği yoksa, okulları boykot etmek lâzımdır. Can güvenliği sağlanıncaya kadar derslere girmemek lâzımdır.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

İSHAK KAFKASLI

6

KAPİTALİST SİSTEM İLE SOSYALİST SİSTEM ARASINDAKİ ÇELİŞKİ



FORD

KAPİTALİST SİSTEM - SOSYALİST SİSTEM

Kapitalist toplum düzeninin nasıl bir düzen olduğunu daha evvelki sayılarımızda uzun uzun yazdık. (bak, sayı : 21) «Türkiye kapitalist bir ülkedir» dedik. Tıpkı bizim gibi Yunanistan, Batı Almanya, İtalya gibi Batı Avrupa ülkeleri de kapitalist ülkedirler. Amerika ise en büyük ve en güçlü kapitalist ülkedir.

Gelişmiş kapitalist ülkeler, diğer kapitalist ülkelere ve geri kalmış ülkelere yatırım yaparlar. Buralara mal satarlar. Teknolojik bilgi satarlar. Böylece bu ülkelerin çalışan insanlarını da sömürürler. Bu durumdaki ülkelere «emperyalist ülkeler» denir. Bu ülkelerde, siyasi iktidara egemen olan ve başka ülkelerin çalışan insanlarını da sömürenler tekelci şirketlerdir.

Kapitalist sistemi asıl elinde tutanlar bu tekelci şirketler ve onların emrinde olan emperyalist siyasi iktidarlardır. Onun için emperyalist ve kapitalist ülkelerin topuna birden emperyalist-kapitalist sistem denir. Bazan tek başına «emperyalist sistem» denir.

Bildiğimiz gibi dünyada başka ülkeler de vardır. Yakın komşularımıza bakalım. Daha bir kaç gün önce başbakan Bulgaristan'a gitmiştir. Bulgaristan sosyalist bir ülkedir. Onun yanında bulunan Macaristan, Çekoslavakya, Romanya sosyalist birer ülkedirler. Sovyetler Birliği ise en büyük ve en güçlü sosyalist ülkedir. Batı Almanya'nın karşısında, Doğu Almanya sosyalist bir ülkedir. Bu ülkeler topluluğuna da «sosyalist sistem» denir.

Nasıl bir ülke içinde işçi sınıfı, sermaye sınıfı ayrımı varsa, dünyada da kapitalist sistem-sosyalist sistem ayrımı vardır. Nasıl patron ile işçi arasında bir çelişki ve mücadele varsa, onun gibi kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasında da bir çelişki ve mücadele vardır. Bu çelişki ve mücadele sosyalist toplum düzenin kurulduğu günden başlamıştır. Daha 1917 de dünyada ilk sosyalist sistem kurulduğu gün bu mücadele başlamıştır. 1917 de işçi sınıfı ve müttefikleri Sovyetler Birliğinde iktidara gelmişlerdir. Ülke içindeki sermayedarlar ve dünyanın en büyük sermayedarları işçi sınıfı iktidarını yıkmak için ellerinden geleni yapmışlardır. Ancak bunda başarılı olamamışlardır.

Ülkemizde sermaye sınıf sözcüleri sosyalist ülkelerin adını söylerler. Bulgaristan komünist bir ülkedir. Sovyetler Komünist bir ülkedir derler. Fakat kapitalist ülkelerin kapitalistliğini söylemezler. Amerika kapitalist bir ülkedir demezler.

Sermaye sınıfının sözcüleri kendileri sosyalist ülkelere giderler. Siyasi ziyaretler yaparlar. İş ziyaretleri yaparlar. Hatta turistik geziler yaparlar. Sonra da ülkeye dönünce sosyalizmin aleyhine atıp tutarlar. Başbakan Demirel Bulgaristan ziyaretinden döner dönmez, Türkiye'deki olayların tahrikçisi beynelmilel komünizm demiştir. Bu lafı anlamak zordur. «Beynelmilel komünizm» lafıyla başbakan neyi ve kimi kastetmektedir. Beynelmilel komünist olan bir ülke ise, bu neresidir? Bu ülkenin, elbette bugün komünist olarak bilinen ülkelerden biri olması lazımdır. O ülkelerle dostluk ve ticaret anlaşmaları imzalarken, arkasından suçlamak ne derece doğru bir iştir. Adamın yüzüne gülüp, arkasından konuşmak buna denir. Eğer beynelmilel komünist lafıyla bir ülke kastedilmiyorsa, bu sözün hiç bir anlamı yok demektir.

Dedik ki dünyada iki sistem vardır. Sosyalist sistem - kapitalist sistem. Sermaye sınıfının sözcüleri dünyayı bu şekilde görmek istemezler. İki bakımdan istemezler. Birincisi kendi siyasi iktidarlarını açık etmek istemezler. Siyasi iktidarı bütün sınıflardan bağımsız ayrı bir güç olarak göstermek isterler. İkincisi, dünyada işçi sınıfının iktidarda olduğu ülkelerin bulunduğunu kabul etmek istemezler. İşçilerin böyle bir durumun varlığını bimesini istemezler. Onun için kapitalist sistem - sosyalist sistem ayrımını kaldırıp, onun yerine bir çok başka deyimler koymak isterler.

DOĞU - BATI :

Bazıları doğu-batı ayırımı yaparlar. Onlara göre batı ülkeleri Amerika ve Batı Avrupa ülkeleridir. Doğu ise, doğu Avrupa ülkeleridir. Dünyayı bu şekilde coğrafi olarak doğu-batı diye ikiye ayırmak çok yanlıştır. Amerika batı sayılıyor. Halbuki Amerika'nın burnunun dibinde Küba vardır. Küba sosyalist bir ülkedir. Yarın Batı Avrupada Fransa ve İtalya'da sosyalist toplum düzeni kurulursa bu işin doğusu, batısı kalmayacaktır. Japonya ise tam doğuda bir ülkedir. Ama kapitalist bir ülkedir.

DEMİR PERDE :

Bazıları daha da garip terimler kullanıyorlar. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerine «demir perde gerisi ülkeler» diyorlar. Bu deyimin hiç bir ciddiyeti yoktur. Ülkeler arasında ne demir ne de tahta bir perde yoktur. Pasaportunu alan her yere gider. Yalnız Türkiyeli işçilerden bir buçuk milyon tanesi her yıl demir perde gerisi kabul edilen Bulgaristan üzerinden geçerek Batı Almanya'ya gidip geliyorlar.

HÜR DÜNYA :

Bazılarına göre kapitalist ülkeler «hür dünya»dır. Sosyalist ülkeler ise hür dünya değildir. Kimin, nerede nekadar hür olduğunu elbette gidip görenler çok iyi biliyorlar. Sosyalist bir ülkeye hür dünya değil diyorlar. Fakat her sene milyonlarca turist sosyalist ülkelere gidiyor. Türkiye'den bile her yaz binlerce kişi Bulgaristan ve Romanya sahillerine gidiyor. Kimse onlara kimsin, nesin diye sormuyor. Peşine adam takmıyor. Tam tersine sosyalist bir ülkeden biri Türkiye'ye gelince, polis peşinden ayrılmıyor. Sosyalist bir ülkeye akrabalarını ziyarete gidip gelene polis şüpheli gözlerle bakıyor.

Kaldı ki hür dünya denilen kapitalist ülkelerdeki hürriyet neyin hürriyetidir? Sermaye sınıfının sömürü hürriyetidir. İşçi sınıfının kağıt üzerinde bile hakları, hürriyetleri kısıtlıdır. Türkiye'de işçi sınıfının kendi siyasi partisini kurması bile yasaktır. Konuşmak, yazmak, düşünmek bile yasaktır. Ayrıca işçiler kağıt üzerindeki haklarını bile kullanamıyorlar. Ekonomik güçleri buna imkan vermiyor. Sözüm ona seyahet hürriyeti vardır. Parası olmıyan biri gezebilir mi? Bu hürriyeti ancak parası olanlar kullanabilir. Daha bir çok konuda kapitalist ülkelerin hürriyeti bunun gibidir.

GELİŞMİŞ ÜLKELER - GELİŞMEMİŞ ÜLKELER

Sermaye sınıfının sözüm ona daha okumuş yazmış olanları bazı bilimsel ayırımlar ortaya atıyorlar. Onlar dünya ülkelerini gelişmiş ülkeler ve gelişmemiş ülkeler diye ikiye ayırıyorlar. Onlara göre gelişmiş olan, hayat seviyesi yükselmiş olan bütün ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Ve hepsi bir arada düşünülmelidir. Amerika, Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği gelişmiş ülkedir. Henüz gelişememiş Asya, Afrika ve Güney Amerika ülkeleri ise gelişmemiş ülkelerdir. Hatta gelişmemiş ülkeleri de ayrıca iki guruba ayırıyorlar. Bir gurup Yunanistan, Arjantin, Brezilya gibi ülkeler, gelişmekte olan ülkeler. Diğer bir gurup ise Afrika ülkeleri gibi gelişmemiş ülkeler. Siyasi iktidarların sınıf yapısını gözden saklamak için, ülkeleri böyle gelişmiş-gelişmemiş diye ayırmak yanlıştır.

Amerika ve Sovyetler Birliği arasında hiç bir benzerlik yoktur. Siyasi iktidar Amerika'da milyarder patronların elindedir. Sovyetler Birliğinde ise işçi sınıfının elindedir. Amerika'nın gelişmişliği bir avuç azınlık durumundaki sermaye sınıfına yarar. Milyonlarca işsiz vardır. Aç vardır. Evsiz-barksız insan vardır. Sovyetlerin gelişmişliği ise bütün vatandaşlara yarar. Herkesin işi vardır. Evi vardır. Yarını güven altındadır. İki ülke arasında dağlar kadar fark vardır.

BİRİNCİ - İKİNCİ - ÜÇÜNCÜ DÜNYA

Dünya emperyalizmi artık sosyalist sisteme açıktan karşı çıkamıyor. Onun için sosyalist sistemi içinden vurmak istiyor. Sol gösterip, sağ vurmak istiyor. Bu amaçla son zamanlarda dünyayı yeni bir ayırıma tabi tutuyorlar. Dünyayı üçe ayırıyorlar. Onlara göre birinci dünya : Amerika ve Rusya'dır. İkinci dünya: gelişmiş kapitalist ülkelerdir. Batı Avrupa ülkeleri, Kanada ve Japonya bu guruba dahildir. Üçüncü dünya ise, bu ülkelerin dışında kalan, Türkiye'nin de dahil olduğu Asya, Afrika ve GüneyAmerika ülkeleridir.

Bu ayırım, aslında, dünyayı çok gelişmiş, gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkeler diye ayırmanın bir başka şekilde ifade edilmesidir. Birinci dünya gelişmiş ülkelerdir. İkinci dünya gelişmekte olan ülkelerdir. Üçüncü dünya ise gelişmemiş ülkelerdir.

Bu şekilde, dünyayı üçe ayırmak elbette ki yanlıştır. Meseleyi özünden saptırmaktır. Gözlerden uzak tutmaktır. Farklı sosyal sistemleri hasır altı edip, ülkeleri gelişme derecelerine göre sınıflandırmaktır.

SONUÇ

Bütün bu saptırmaların tek amacı vardır. Dünyadaki ve ülkelerdeki sınıf farklılıklarını ve sınıf mücadelesini gözden kaçırmak. Sınıf mücadelesini engellemek. Sermaye sınıfı bu şekilde kendi varlığını korumak istemektedir.

Sermaye sınıfının sözcüleri şöyle propaganda yaparlar: Hür demokratik rejim var derler. İsteyen çalışır, milyoner olur derler. Bir ülkede sınıf farkı yoktur derler. Onlara göre çok çalışanlar ve az çalışanlar vardır. Akıllı olanlar ve akılsız olanlar vardır. Çok çalışan ve akıllı olanlar zengin olur. Az çalışan ve akılsız olanlar fakir kalır. Bunun ne büyük yutturmaca olduğunu işçiler bilirler. Hangi sermayedar bir işçi kadar çalışır ve yorulur.



BREJNEV

Hangi patron bir maden işçisinin ölüm tehlikesiyle karşı karşıyadır. Hangi patron bir demir çelik işçisi kadar yorulur.

Patronların akıllı olmasına gelince. Patron çocukları ve işçi çocukları acaba akıl bakımından mı birbirinden farklıdır? Bir patron ne yapar yapar çocuğunu okutur. Gerekirse özel hocalar tutar. Yabancı okullara yollar. Üstelik patron çocuğu okulu bitirir bitirmez işi hazırdır. işçi çocuğu güç bela okuyabilse bile, okulu bitirince iş bulamaz. Bulsa da sıradan bir iş bulur. Geçen yıl yalnız Vehbi Koç, tek başına 20 milyon liraya yakın vergi ödemiştir. Bu demektir ki en azından 50 milyon lira kazanmıştır. Bu durumda günlük geliri 400 bin lira demektir. Asgari ücret 40 liradır. Şu halde bir işçinin yövmiyesinin 10 bin misli geliri var demektir. Koç bir işçiden 10 bin defa fazla mı çalışmaktadır? Yoksa Koç bir işçiden 10 bin defa daha fazla akıllı mıdır? Elbette bunların hiç biri söz konusu değildir.

Emperyalist - kapitalist sistemin sözcüleri dünya üzerinde de aynı propagandayı yaparlar. Onlara göre çalışkan ve akıllı insanların ülkesi gelişmiştir. Bunlar gelişmiş ülkelerdir. Tembel ve akılsız insanların ülkesi geri kalmıştır. Halbuki şimdi yine kendileri Batı Almanya'da en çalışkan işçilerin, Türkiyeli işçiler olduğunu söylüyorlar. Yalnız Amerika'da geri kalmış ülkelerden gelme 8000 doktor çalışmaktadır. Emperyalist ülkeler, onların içindeki tekeller, geri kalmış ülkelerin bütün zenginliklerini sömürdükleri gibi, insan kaynaklarını da sömürüyorlar. Bu ülkelerde yetişmiş bilim adamlarını, kalifiye işçileri yüksek ücretlerle, kendi emirlerinde çalıştırıyorlar. Böylece zahmetsiz ve masrafsız olarak kalifiye insan gücü kazanmış oluyorlar.

Görülüyor ki bütün bunlar yutturmacadır. Dünya ülkeleri ancak iktidarın sınıf yapısına bakılarak anlaşılır. Sermaye sınıfının iktidarda olduğu ülkeler kapitalist sisteme dahildir. İşçi sınıfının iktidarda olduğu ülkelerde sosyalist sisteme dahildir. Bu iki sistem arasında uzlaşmaz bir çelişki ve mücadele vardır. «Yumuşama ve barış içinde yan yana yaşama» denilen şey, iki sistemin uzlaşması değildir. Bunu başka bir yazıda ayrıca açıklamaya çalışacağız.

Dünyayı bu iki sistem dışında, başka kavramlarla açıklamaya çalışanlara karşı dikkatli olmak lazımdır. Kim ki sosyalizme ve sosyalist ülkelere küfür ediyor, o işçi sınıfından yana değildir. Sermaye sınıfından yanadır. Ağzıyla kuş tutsa, nekadar işçilerden yana parlak laflar etse o yine de sermaye sınıfının hizmetindedir. İşçi sınıfına, işçi sınıfının iktidarda olduğu ülkelere küfür edenler kim olursa olsun işçi sınıfının düşmanıdır.

RÖPORTAJ

Genç işçilere sahip çıkan yok



Kazalı genç işçi Kadir Kacı.

Bugün Türkiye'de küçük ve orta büyüklükteki işyerlerinde ve el zanaatları işyerlerinde çalışan binlerce genç işçi vardır. Genç işçilerin sorunları saymakla bitmez. Genç işçiler sigortasızdır, sendikasızdır. İş güvenlikleri yoktur. Ücretleri düşüktür. Patronlar için ucuz işgücü kaynağıdırlar. Genç işçiler sahipsizdir. Patronlar tarafından horlandıklarında, dövüldüklerinde, işten atıldıklarında, hastalandıklarında, iş kazasına uğradıklarında ellerinden tutanları yoktur.

Gazetemiz muhabirinin iş kazasında sakatlanan genç bir işçiyle yaptığı röportaj, genç işçilerin sorunlarını dile getirmektedir.

— Adın ne? Kaç yaşındasın?

— Adım Kadir Kacı. 17 yaşındayım.

— Nerede çalışıyordun?

— Pak Aliminyum Fabrikasında çalışıyordum. Fabrika Sağmalcılardadır.

— Ne iş yapıyordun?

— Amyant işçisiyim.

— İşyerinde kaç kişi çalışıyor?

— Küçük bir işyeri. Yeni açıldı. 7-10 kişi çalışıyoruz.

— Sendikanız var mı?

— Hayır yok.

— Sigortalı mısınız?

— Hayır, sigortalı değiliz.

— İşyerindeki diğer işçilerin durumu nasıl?

— Hepsi kaçak çalıştırılıyordu. Sigorta ve sendika yoktu. Yalnız ben kazaya uğradıktan sonra patron diğer arkadaşları sigortalı yapmış.

— Günde kaç saat çalışıyordunuz?

— Saat yedibuçukta işe başlıyoruz. Akşam altıbuçuğa kadar çalışıyouz. İşyerinde öğle yemeği verilmiyor. Cumartesi, pazar günleri çalışıyoruz.

— Ne zamandan beri çalışıyorsun?

— Üç aydır çalışıyorum.

— Patron işçilere nasıl davranıyor?

— İşçiye çok ters davranıyor. Baskı yapıyor.

— Kardeşlerin nerede çalışıyor?

— Dört kardeşiz. 3 kardeş amyant işçisi olarak burada çalışıyoruz. Bir kardeşimiz konfeksiyonda çalışıyor.

— Seni kimse arayıp sordu mu?

— Akrabalarımdan başka kimse gelmedi. Zaten sendika yok. Patron gavurun teki. Adam olsaydı bir geçmiş olsun derdi. Kaza olduğunda beni Maltepe'ye bırakıp kaçtı, gitti.

— Seni kimsenin arayıp sormamasına üzülüyor musun?

— Bundan daha iyi üzülmek mi olur.

— Sendikalar hakkında ne biliyorsun?

— Sendikalar hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Bize bunu anlatan olmadı zaten.

— Kitap gazete okuyor musun?

— Sadece Günaydın ve Hürriyet okuyorum.

— İşçi sorunlarını anlatan gazete ve kitap okumak ister misin?

— Tabii isterim. Neden istemeyeyim.

Patronların ucuz işgücü sağlama yollarından biri de çocuk ve genç işçi çalıştırmaktır. Ve yine, aynı aileden birkaç genç ve çocuk işçi çalıştırmak suretiyle işgücüne daha az ücret ödemektedirler. Bu şekilde bir işçiye ödeyecekleri kadar parayı aynı aileden birkaç tane genç ve çocuk işçiye ödemekte ve böylece aynı ücretle daha fazla işgücünü kullanmaktadırlar, sömürmektedirler.

Genç işçiler sorunu ele alınmalıdır. Genç işçiler, ucuz işgücü kaynağı olmaktan kurtarılmalıdır. Mevcut sendikalar genç işçilere sahip çıkmalıdır. Bunun için sendikalarda GENÇ İŞÇİ TEMSİLCİLİKLERİ kurulmalıdır. İşçi temsilcilikleriyle birlikte, işyeri gençlik temsilcilikleri, mevcut kanunların uygulanması için, işyeri yönetiminin tutum ve davranışlarını sıkı bir kontrol altında bulundurmalıdırlar.

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Dizgi - Baskı: BAŞARAN Matbaası, telefon 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

ERDEMİR İŞÇİLERİ İŞVERENİ HİZAYA GETİRDİ

Ereğli Demir Çelik Fabrikası (ERDEMİR) sıcak haddehane bakım servisinde çalışan formen (ustabaşı) Hüseyin Bozkurt, aynı serviste çalışan Celil adındaki işçiyi, iş sırasında tokat atıp dövmeye kalkışmıştır.

İş yeri temsilcisi, durumu fabrika müdürüne intikal ettirmiş, formenin başka bir servise verilmesini istemiştir. Ancak fabrika müdürü, işçilerin ve temsilcinin istediğini yerine getirmemiş ve 15 gün oyalamıştır.

Bunun üzerine, 50 işçinin çalıştığı serviste, işçiler arkadaşlarına yapılan bu kötü muameleyi, hafta başında protesto etmişlerdir. Formen'in kendi servislerinden alınması için 1,5 saat süren bir direniş yapmışlardır. İşçilerin direnişi başarıyla sonuçlanmış ve formen işveren tarafından başka bir servise nakledilmiştir.

Direniş, işçilerin birlikte hareket edince ne kadar güçlü olduklarını gösterdiği için anlamlıdır. İşçiler, hem işveren gibi hareket etmeye kalkan formene, hem de isteklerine kulak tıkayan işverene gereken dersi vermiştir.

BİR MEKTUP

"İŞÇİ DAVASINA İNANAN DOSTLARA MERHABA,,

İşçi Davası gazetemizin birinci sayısından günümüze kadar açıkca ortaya koyduğu doğrular. Doğrular diyorum, çünkü, İşçi Davası maden ocağından fabrikaya kadar bütün Türkiye işçi sınıfının günlük yaşamını dile getirmeğe çalıştı. Her yazdığı duyma bir olay değil, bizzat yaşanmiş olaydır. Zincir gibi sergilenmektedir. İlk önce «işçi cinayetleri» fikrini ve gerçeğini şöyle özetlersek; gün geçmez bir maden ocağından göçük olmasın, patlama olmasın. Adına iş kazaları vede dikkatsizlik denilen olaylar aslında iş cinayetleridir. Bu ortaya konulan «cinayet» sözünün ilginç örnekleri çoğaltılabilir. Şöyle ki; işçi yaralanmış hastaneye kaldırılmış. Fakat ameliyat gerekli. Doktor yok. O anda müdahale edilse yaralı kurtulacak. Fakat aradan zaman geçer. Doktor gelse de «ümit yok» der. «zaman geçmiş, elimden birşey gelmez» der. Der ya, zamanında niçin orada bulunmadığını doktora kimse sormaz. Halbuki bizim doktor beyler kimbilir hangi hastanede özel pazarlıkla 15-20 bin liraya hasta ameliyatı yapmaktadır. Yaralı da göre göre ölmektedir. Bu cinayet değil mi?

Gazetemiz açlık sorununa da değiniyor. Dünyada açlıktan ölen insanların az gelişmiş ülkelerde olduğu ortada. Kapitalistler bir avuç azınlık, geride de milyonlarca aç. Şöyle düşünürsek, herhangi bir işyerinde bir işçinin günde bir öğün yemek bedeli azami 10 liradır. Akşam evine gittiğinde yine acıkmıştır. Fakat bu sefer evde 6 nüfus vardır. O gün aldığı ücret ise azami 50 liradır. Şimdi siz bu ailenin tok olduğunu söyleyebilir misiniz? Tabii, ev kirası, elektrik, su, yakacak, giyecek te bu 50 lira gibi vergi adaletsizliği de işçiyi sömürmektedir. Aldığı 50 liranın en az 10 lirasını gelir vergisi olarak alırlar. 6 lirasını da sigorta adı altında alırlar. Daha mı diyeceksiniz. Mali denge vergisi, pul parası yanında bir de sednika aidatı. Bunlar yetmezmiş gibi, evinde ençok ihtiyaç duyduğun yağ, şeker de karaborsa olursa açlığın tadına doyum olmaz. Bu denli şartlarla karşı karşıya olan işçi sınıfı kendi öz bilimini, kendi öğretisini bilmelidir. Bütün işçi sınıfı birleşmelidir. Kendi sınıfının iktidarı için, sosyalizm için mücadele etmelidir.

Bütün bu olayları bilen, gören, duyan sözde sosyalist aydınlar susmayın. İşçi sınıfına önder olacağız diye bağırıp sandalye kavgasına sapmayın. İşçi sınıfından yana olan aydınlar, işçi sınıfına önder değil, işçi sınıfının hizmetinde olduğunuzu ispat edin. Yoksa Türkiye'de işçi sınıfı kendi bilimine kendi sahip çıkacaktır. Olayların seyri ortada. TÖB-DER'in başarısız mitingleri. Gazetemizde okuduğumuz işçi mektuplarının açıkca ortaya koyduğu görüşler ve düşünceler Türkiye işçi sınıfının artık aldatılamayacağını ortaya koymaktadır. Bugün günümüzde kapitalistlerin nasıl dayanışma içinde olduklarını tek örnek olarak M.C. iktidarı kanıtlamaktadır. CHP'nin kuyruğuna takılanlarda son senato seçimlerinden örnek alarak kuyrukçuluktan vazgeçip, işçi sınıfının kendi ideolojisine uygun hareket etmelidir. Örneğin DİSK kendi içindeki çekişmeleri bırakmalı, tabandan gelen sese kulak vermelidir. Ufak maddi hesaplarla içinde parazit beslememelidir. Aksi takdirde DİSK'de ikinci bir Türk-İş olarak ilân edilecek, dolayısıyla işçi sınıfına ihanet etmekle suçlanacaktır. Bunun hesabı da yöneticilerden sorulacaktır. Kemal Türkler gurubu bunu bilmelidirler.

Direnişleri işçiler niçin yapıyor? Bunu hep biliyoruz. Sendika seçmede, işten çıkarmada v.s. Fakat direnişte işçiler niçin yalnız bırakılıyor. Örneğin sendika bizzat direnişte ben sizinleyim diyemiyor. İşçi kendi içinden liderler çıkarıyor. Onların önderliğinde direnişini sürdürüyor. Harcanan, ölen, işinden olan, dolayısıyla aç kalan işçi oluyor. Üstelik bu direnişi yürüttükleri için de sendika onları arkadaşlarına şöyle sabote ediyor : «Onlar işverenin adamı. Sizi mahsus oyuna getirdiler. Ve sizleri de kanunsuz eyleme soktular. Sizi de işveren işten attı. Ben ne yapayım. Siz kanunsuz eylem yapmasaydınız.» der ve kendini kurtarmağa bakar. Hâl böyle uzar gider.

Öyleyse arkadaşlar, ilk önce bir arada beraber çalıştığımız arkadaşlarımıza inanalım. Birbirimize öyle bağlanalım ki demir halkalar gibi. Bizi işveren yıkıp atamadığı gibi, sendika oyunlarına da hiç gelmeyelim. Sendikamızın kadrolarına kendi içimizden, işçi sınıfının bilimine inanmış sosyalist işçi arkadaşlarımızı seçelim. Mücadelede sapmalara uğramayalım.

Uğraşımızın amacı nedir? İnsanca yaşamak. İnsanca yaşamak, yılda iş kazalarında 6 bin işçinin ölmesi midir? İnsanca yaşamak, her an bir makina dişlisinin arasında ezilme korkusu mudur? İnsanca yaşamak, yarın çalışmazsam aç kalırım korkusu mudur? Tabii ki hayır. Öyleyse arkadaşlar bu korkuların olmaması için İşçi Davasına sahip çıkalım. Birleşelim. Bilinçlenelim. Kendi davamıza kendimiz sahip çıkalım. Gazetemizde kendi öz yaşamımızı gerektiği şekilde dile getirelim. İşverenlerin ve sendikacıların oyunlarını da açık bir dille bütün işçi davasına inananlara aktaralım.

Sözün özü bence şu olmalı. Tek kelime ile Türkiye işçi sınıfı kendi gazetesi İşçi Davasına sahip çıkmalıdır. Bütün işyerlerindeki oynanmak istenen oyunları, günlük hayattaki olayları, tanık oldukları haksızlıkları açıkca kendi gazetesine yazmalıdır. İşçi Davası, okurlarının bu tür haberlerine geniş yer vermelidir. Bazı olaylara tanık olan işçi arkadaşlarla canlı röportaj dizisi hazırlanmalıdır. Dünya işçi olaylarını izleyebilmek için bütün okurlar yardıma çağrılmalıdır. İspanya, Portekiz, Lübnan ve diğer ülkelerden mektupla haber ulaştıracak okurlarla ilişki kurmalıdır. Bu yollu bir haberleşme sağlanıp dünyadaki işçi olaylarını bizzat işçilerin gördüğü, yaşadığı şekilde okurlara aktarılmalıdır.

Türkiye işçi sınıfının parolası İŞÇİ DAVASIDIR. İşçi Davasına inanan dostlara merhaba.

İzmit'den bir işçi.

BİR YORUM

İşçi arkadaşımız mektubunda işçi sınıfının çeşitli sorunlarına yer vermiş. İşçi sınıfının sorunlarını gayet özlü bir biçimde dile getirmiş. Bir, iki hususun dışında mektup gayet olumlu.

İşçi arkadaşımızın mektubunda belirttiği birkaç noktaya değinmek gerekmektedir. Mektupta gayet haklı olarak işçi ücretlerinden kesilen vergiler ve yapılan diğer kesintiler eleştirilmiş. Bu arada işçinin ücretini mümkün olduğu kadar azaltan kesintiler arasında «sendika aidatı» da sayılmış. Sendikalar işçi sınıfının malıdır. Ve sermaye sınıfına karşı başarılı ekonomik mücadelenin yapılabilmesinde sendika örgütlerinin faydası küçümsenemez. Bugün sendikacıların işçi sınıfından yana olmayan tutum ve davranışları, kurum olarak sendikalara karşı çıkmayı getirmemelidir. Gerçi işçi arkadaşımızın mektubundan öyle bir anlam çıkmıyor. Aksine gayet haklı olarak «Sendikamızın kadrolarına kendi içimizden, işçi sınıfının bilimine inanmış sosyalist işçi arkadaşlarımızı seçelim» diyor. Sendikaların işçi sınıfının ekonomik mücadelesi açısından önemi küçümsenemeyeceğine göre, bu örgütleri yaşatmak gerekmektedir. Bu örgütlerin yaşaması işçilerin aidatlarıyla mümkün olacaktır. Önemli olan işçilerden kesilen sendika aidatlarının, sendikacılar tarafından işçilerin hizmetinde kullanılmasını sağlamaktır.

Mektupta değinmek istediğimiz ikinci nokta, aydınların sosyalist mücadele içindeki yeri meselesidir. İşçi sınıfına sosyalist siyasi bilinç dışardan verilir. Bu noktada aydınlara önemli görevler düşer. Bu görevin kapsamı içine, işçi sınıfına önderlik etmekte girer. Ancak aydınların işçi sınıfına önderlik etmesi tek başına bir anlam taşımaz. Bu önderlik görevi, sosyalist siyasi bilinci gelişmiş işçilerle birlikte yerine getirilir.

İşçi Davası olarak biz, işçi arkadaşımızın bize yaptığı önerileri yerine getirmeye çalışacağız. Ancak bu, mektupta da belirtildiği gibi bir ölçüde okurlarımıza bağlı. Biz işçi arkadaşımızın önerisini tekrar etmekte fayda görüyoruz. «İşçi sınıfı kendi gazetesi İşçi Davas'na sahip çıkmalıdır. Bütün işyerlerindeki oynanmak istenen oyunları, günlük hayattaki olayları, tanık oldukları haksızlıkları açıkça kendi gazetelerine yazmalıdır.» Arkadaşımızın bu önerisinin yerine getirilmesini bütün okurlarımızdan bekliyoruz.